

Jaarverslag 2020
Stichting Weeshuis der Doopsgezinden

Inhoud

Voorwoord	1
1 Over het Weeshuis der Doopsgezinden	2
1.1 De historie van het fonds	2
1.2 Over de actuele doelstelling van de stichting	2
2 Inhoudelijke ontwikkelingen in 2020	3
2.1 Ontwikkeling giftenbeleid	3
2.2 Tijdelijke sluiting aanvraagloket & respons op covid-19	3
3 Bestuurlijke en organisatieontwikkelingen in 2020	4
3.1 Samenstelling bestuur, aantal vergaderingen en nevenfuncties	4
3.2 De Raad van Toezicht	4
3.3 Ontwikkelingen met betrekking tot de samenstelling van de staf en huisvesting	4
3.4 Onkostenvergoedingsbeleid bestuur en Raad van Toezicht en beloningsbeleid staf	5
3.5 Lidmaatschap FIN en Samenwerken	5
3.6 Toetsing normen goed bestuur	5
3.7 Financieel jaarverslag: verkorte staat van baten en lasten	6
4 Een indruk van ons werk in 2020	9
4.1 Social image - 26.000 gezichten	9
4.2 Leergeld Amsterdam	10
4.3 Solidair Groningen en Drenthe – ieder kind telt mee in het Westerkwartier	11
4.4 Beschermde Wieg	12
4.5 Kinderpostzegels - Kamer voor een kind	13
4.6 Villa Pinedo	14
4.7 Friendship Bangladesh – primair onderwijs in de chars	15
4.8 Adamfo – een toekomst van de straat	16
4.9 Stahili Foundation Kenia - de-institutionalisering	17
4.10 Institute of Statelessness and Inclusion – CESF Covid-19 Noodfonds Staatloosheid	18
5 Korte vooruitblik naar 2021	19

Voorwoord

Bij de terugblik op het jaar 2020 komen twee woorden op: stilstand en beweging. De wereld kwam al vroeg in het jaar vrijwel tot stilstand door een uitbrekende pandemie. Veel van wat wij allemaal als vanzelfsprekend beschouwden, was ineens niet meer mogelijk. Het bood gelegenheid voor stilte en reflectie. Maar voor veel mensen was het ook een moeilijk jaar, waarbij ook plotseling verlies en verdriet tot de realiteit behoorden. En voor de kinderen en hun families in onze werkgebieden ontstonden nog grotere uitdagingen dan waar ze voor de pandemie al mee te maken hadden.

Als stichting hebben wij getracht zo flexibel en goed mogelijk in te spelen op de situatie. We verstrekten noodhulp waar dat nodig was, continueerden steun aan belangrijke projecten en dachten mee met de partijen die wij al jaren steunen. Er is veel goeds neergezet door de organisaties die wij kennen, zowel in Nederland als in het buitenland. Het was mooi om te zien dat er al snel beweging ontstond en er maatschappelijk belangrijke initiatieven werden genomen om hen die het hardst geraakt werden door de crisis bij te staan.

Bij het Weeshuis zelf was 2020 een jaar van veel beweging. We hebben ons giftenbeleid onder de loep genomen en daarin belangrijke wijzigingen doorgevoerd. Er is meer focus aangebracht door keuzes te maken in doelgroepen en regio's waarop wij ons de komende jaren willen richten. Daarbij is steeds gekeken naar de verbinding met onze geschiedenis als weeshuis en de voor ons meest passende invulling van onze doelstellingen voor kinderen in kwetsbare situaties in de huidige tijd. In dit jaarverslag leest u er meer over. In hoofdstuk 4 krijgt u een nadere indruk van ons werk door de presentatie van verschillende projecten die wij in 2020 steunden.

Een crisisjaar zoals 2020 heeft ook laten zien dat fondsen een maatschappelijke meerwaarde kunnen hebben doordat zij snel kunnen inspringen op noden die ontstaan en over flexibel in te zetten middelen beschikken. De komende jaren zullen de gevolgen van de crisis nog voelbaar zijn. Aandacht voor de complexe realiteit waarin kinderen in kwetsbare posities in Nederland en daarbuiten leven, is nóg urgenter geworden. We hopen dan ook met ons nieuwe giftenbeleid de komende jaren zo goed en effectief mogelijk bij te dragen aan de versterking van hun positie.

namens het bestuur,

Edzo Huisman
voorzitter

juni 2021

1 Over het Weeshuis der Doopsgezinden

Onze geschiedenis ligt ten grondslag aan de keuzes die vandaag de dag worden gemaakt. Dit komt onder andere tot uitdrukking in de waarden van de organisatie en de inhoudelijke focus die we aanbrenge.

1.1 De historie van het fonds

Het Weeshuis der Doopsgezinden is een vermogensfonds: een organisatie met een eigen vermogen dat door de oprichters van het oorspronkelijke weeshuis in 1634 is gestart. In die tijd besloot het Haarlems echtpaar Nicolaes Billaerts en Tanneken van Pilcken een kinderkuis te stichten voor doopsgezinde wezen. In de eeuwen daarna fungeerde het huis als een thuis voor vele kinderen, tot het in 1962 werd gesloten omdat met de ontwikkeling van de sociale voorzieningen van overheidswege, de kerkelijke zorg voor wezen niet langer nodig was. Na de sluiting van het daadwerkelijke weeshuis, bleef het door de opeenvolgende bestuurders opgebouwde vermogen bestaan. De regenten van het Weeshuis besloten om dit blijvend in te zetten voor jeugdigen en jongeren op een wijze die zo goed mogelijk past bij de geschiedenis van de organisatie. De opbrengsten van het vermogen worden daarom besteed aan projecten en initiatieven ten behoeve van jeugd en jongeren in achterstandssituaties.

In 1978 verkreeg het Weeshuis der Doopsgezinden de bestuurlijke rechtsvorm van een stichting en werden de statuten vastgesteld. Met ingang van 1 januari 2008 (de ingangsdatum van de ANBI-regeling) is de stichting door de belastingdienst aangemerkt als Alge-

meen Nut Beogende Instelling: ANBI. Organisaties met deze status dragen in hun doelstelling en activiteiten bij aan het algemeen nut. ANBI's voldoen aan criteria die door de belastingdienst zijn opgesteld (bijvoorbeeld: de organisatie zet zich voor minstens 90% in voor het algemeen belang, heeft geen winstoogmerk, de beloning voor bestuurders is beperkt). De stichting is lid van de FIN (Fondsen in Nederland): de belangenvereniging van filantropische fondsen. Daarnaast werkt het Weeshuis op regelmatige basis samen met andere vermogensfondsen in kennisuitwisseling en gezamenlijke betrokkenheid bij projecten.

1.2 Over de actuele doelstelling van de stichting

De statutaire doelstelling van Stichting het Weeshuis der Doopsgezinden luidt: *Het zonder winstoogmerk stimuleren van jeugd- en jongerenwerk in de regio Kennemerland, elders in Nederland en daarbuiten, waarbij het gaat om activiteiten op uiteenlopende gebieden ten behoeve van jeugd en jongeren in achterstandssituaties.*

Deze doelstelling blijft de komende jaren van kracht, maar de invulling van het giftenbeleid is in 2020 toegespitst, waarop in het volgende hoofdstuk verder wordt ingegaan.

2 Inhoudelijke ontwikkelingen in 2020

2.1 Ontwikkeling giftenbeleid

Het giftenbeleid van het Weeshuis heeft de afgelopen jaren telkens ontwikkelstappen doorgemaakt, waarbij organisch steeds meer focus in de discussie en keuzes werd aangebracht. In 2020 werden vervolgens significante stappen gezet om de eerder ingezette lijnen samen te brengen in een sterker samenhangend giftenbeleid met als doel om meer impact op kinderen in kwetsbare situaties te kunnen hebben. Hiertoe werd een keuze gemaakt voor doelgroepen om nader invulling te geven aan de statutaire doelstelling die gericht is op 'kinderen in achterstandssituaties'. Hierbij was de vraag leidend wie wij als de wezen van deze tijd beschouwen. De komende jaren richten we ons in Nederland en het buitenland op: kinderen in alternatieve zorg, vluchtelingkinderen, kinderen die opgroeien in armoede, kinderen met (risico op) trauma's ten gevolge van verwaarlozing, geweld, misbruik of onveilige thuisituatie, jong-gedetineerden en kinderen met een ouder in detentie.

Om onze inhoudelijke focus goed vorm te kunnen geven, hebben wij besloten om met ingang van het nieuwe jaar 2021 een andere werkwijze te gaan hanteren. Wij ontwikkelen naar een meer proactieve werkwijze waarbij wij vooral zelf partijen zullen identificeren en uitnodigen. Door de jaren heen heeft het Weeshuis een brede en rijke portefeuille aan organisaties opgebouwd waaruit we kunnen putten en daarnaast zullen we de komende jaren ook nieuwe partijen via ons netwerk benaderen. Dit betekent dat ons open aanvraagloket, zoals wij dat jarenlang hebben gehanteerd, niet langer zal bestaan. Om open te blijven staan voor vernieuwende en/of belangrijke initiatieven blijft de mogelijkheid tot het indienen van een projectidee voor een beperkt aantal doelgroepen/thema's via ons website bestaan. Naast de inhoudelijke ontwikkelingen is ook gekozen voor een nieuwe werkwijze ten aanzien van de budgetten die ons ter beschikking staan. Naast een globale begroting van het totale giftenbedrag gaan wij in de toekomst werken met streefbudgetten per doelgroep, waardoor wij jaarlijks verschillende prioriteiten kunnen aanbrengen en gedurende het jaar kunnen monitoren in hoeverre wij de verschillende doelgroepen voldoende weten te bereiken.

2.2 Tijdelijke sluiting aanvraagloket & respons op covid-19

In het begin van het jaar, voordat de covid-19 pandemie losbrak, besloten wij vanwege de nieuwe beleidsontwikkelingen binnen het fonds tijdelijk ons open aanvraagloket voor nieuwe initiatieven te sluiten. Ongepland gaf dit ons vervolgens ook de ruimte om onze bestaande partners adequaat te kunnen steunen in hun inspanningen rond noodhulp en steun aan kinderen toen de pandemie losbrak. In totaal heeft het Weeshuis €303.604 aan giften voor covid-19 noodhulp toegekend. De pandemie en de maatregelen die naar aanleiding daarvan werden genomen, hebben iedereen wereldwijd beïnvloed. Vanuit ons werk als fonds zagen wij het grote en soms desastreuze effect ervan op de kinderen en hun families in achtergestelde posities, zowel hier in Nederland als in lage en middeninkomenlanden. Het ging bijvoorbeeld om direct inkomstenverlies, voedseltekort en geen toegang tot digitaal onderwijs maar ook om een toename in spanningen, geweld en misbruik. De pandemie is nog niet voorbij en de verwachting is dat er veel langetermijngevolgen zullen zijn voor kinderen en hun families in armoede en kwetsbare posities. Hier zullen wij de komende tijd dan ook zeker aandacht voor blijven houden.

3 Bestuurlijke en organisatieontwikkelingen in 2020

3.1 Samenstelling bestuur, aantal vergaderingen en nevenfuncties

De bestuursamenstelling is in 2020 niet gewijzigd

Het bestuur bestond uit:

- E.H. Huisman, voorzitter
- P.N. van Sprang, secretaris
- Mw. J.H.M. Mateyo-Folmer, penningmeester
- Mw. S.J. Lantinga, lid
- L. Koopmans, lid
- Mw. S.L. Vriends, lid

In 2020 heeft het Weeshuis der Doopsgezinden zeven bestuursvergaderingen gehouden. Een lijst van nevenfuncties van de bestuursleden wordt jaarlijks geactualiseerd en onderling ter beschikking gesteld aan de bestuursleden om te toetsen of er geen sprake is van ongewenste belangenverstrengeling. Daarnaast is deze lijst onderdeel van de lijst documenten behorende bij de jaarlijkse verklaring 'Code Goed Bestuur', die tevens eens per vier jaar wordt getoetst (zie paragraaf 3.6).

3.2 De Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat sinds 2016. In 2020 waren de leden de heer mr B.B. Schneiders (voorzitter), mevrouw L.C.M. Blomjous-Maillette de Buy Wenniger (secretaris) en de heer H.J. Blanksma (lid). De Raad van Toezicht adviseert het bestuur over het te voeren beleid en moet toestemming geven voordat het bestuur bepaalde besluiten kan nemen, namelijk de goedkeuring van de financiële jaarrekening, de benoeming van een bestuurslid of een wijziging van de statuten. Daarmee wordt de bestuurlijke soliditeit op lange termijn zekerder gesteld. In 2020 kwam de Raad van Toezicht tweemaal bijeen, waarvan eenmaal digitaal.

3.3 Ontwikkelingen met betrekking tot de samenstelling van de staf en huisvesting

De samenstelling van de staf was in 2020 ongewijzigd. De coördinatie van het bureau was in handen van adviseur mevrouw J.E. Schouten. Adviestaken werden tevens vervuld door mevrouw M.H.G.M. Schreurs. De administratieve- en office managementtaken werden uitgevoerd door mevrouw E. van Rijn. In totaal ging het om een inzet van 1,6 fte. De werkzaamheden worden uitgevoerd vanuit het eigen pand aan de Baan 29 te Haarlem. Dit kantoorpand werd in 2019 betrokken door de stichting en biedt plaats aan meerdere stichtingen en maatschappelijke organisaties zonder winstoogmerk. De intentie is om door samenwerking en ontmoeting inhoudelijke meerwaarde en inspiratie te bevorderen voor de betrokken partijen. Vanwege de maatregelen naar aanleiding van covid-19 is een deel van het jaar ook meer thuisgewerkt door de medewerkers, waarbij steeds digitaal de verbinding werd gezocht.

De bestuursvergaderingen vonden in 2020 grotendeels digitaal plaats: 5 van de 7 bijeenkomsten kregen op deze wijze vorm. Daarnaast werd eenmaal vergaderd in het pand aan de Baan en eenmaal in een vergaderruimte van de VDGH. De bestuursleden verrichtten hun bestuurstaken niet vanuit een vaste locatie, zij werkten veelal vanuit de eigen woning of kantoor.

3.4 Onkostenvergoedingsbeleid bestuur en Raad van Toezicht en beloningsbeleid staf

Het Weeshuis heeft in 2017 een reglement onkostenvergoeding voor bestuursleden vastgesteld. Er is sprake van een kleine forfaitaire vergoeding voor reguliere kosten zoals vervoer en printen. Bestuursleden ontvangen verder geen vergoeding voor hun werkzaamheden. In 2020 zijn in het reglement geen wijzigingen geweest. Het beloningsbeleid voor medewerkers wordt overeenkomstig opleiding en ervaring passend ingeschaald conform de cao 'sociaal werk'.

3.5 Lidmaatschap FIN en Samenwerken

Het Weeshuis is lid van de FIN (Fondsen in Nederland): de belangenvereniging voor vermogensfondsen. Op de ledenvergaderingen en themabijeenkomsten is het plezierig en nuttig om andere fondsen te ontmoeten en op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen in de sector. Het Weeshuis zoekt daarnaast regelmatig de samenwerking op met andere partijen omdat kennisdeling en samen optrekken op thema's die belangrijk voor ons zijn vaak tot meer efficiëntie of een beter bereik leiden. In 2020 hebben de overleggen en vergaderingen veelal digitaal plaatsgevonden. Ook is het Weeshuis actief lid van de FIN-werkgroep internationale samenwerking. Het is de intentie om deze vormen van samenwerking te behouden en waar mogelijk verder uit te bouwen.

3.6 Toetsing normen goed bestuur

De FIN heeft in samenspraak met de overheid en de leden van de vereniging een gedragscode opgesteld voor vermogensfondsen die lid zijn. Belangrijke doelstellingen hiervan zijn kwaliteitsverbetering en verhoging van de transparantie. Het bestuur van het Weeshuis onderschrijft deze doelen en ondersteunt waar gevraagd de FIN (inhoudelijk en financieel) bij het begeleiden van leden tot deelname in het toetsingstraject. Tijdens de toetsing bij een fonds wordt onder andere gekeken naar zaken als aansluiting giften en beleid bij statutaire doelstelling, vermindering van belangenverstremgeling, financieel beheer en het op correcte wijze vastleggen en toepassen van afspraken rond bijvoorbeeld taakverdeling, rooster van aftreden en onkostenvergoedingen. De gegevens worden ingevuld in een jaarlijkse verklaring. Eens in de vier jaar wordt de verklaring inhoudelijk getoetst door een externe toetsers. In 2018 vond deze externe toetsing bij het Weeshuis plaats die met goed gevolg werd doorlopen. In 2019 en 2020 is de jaarlijkse verklaring ingevuld en ingestuurd. De volgende externe toetsing zal in 2022 plaatsvinden.

3.7 Financieel jaarverslag: verkorte staat van baten en lasten

Over het jaar 2020 is een financiële jaarrekening opgesteld en beoordeeld door RSM Niehe Lancée Kooij Accountants te Haarlem. In dit openbaar jaarverslag is een verkorte staat van baten en lasten opgenomen. In 2020 bedroeg het totaal van de baten €1.664.489 en totaal van de lasten €3.043.449. De lasten zijn onder te verdelen in giften (€2.579.457), personele kosten (€156.202), lasten exploitatie huizen (€69.389), lasten exploitatie landerijen (€97.357), afschrijving op materiele activa (€78.931) en algemene kosten (€62.113). Het tekort werd deels ten laste gebracht van het vermogen en deels van de gemaakte reserve voor projecten. Met dit laatste wordt invulling gegeven aan de afspraak met de Belastingdienst dat extra uitgaven ten laste van deze specifieke reservering worden gebracht. Dit is ook terug te zien in de jaarrekening.

Het totaalbedrag dat in 2020 is uitgegeven aan giften bedraagt €2.579.457,=. In 2020 werden in totaal 161 aanvragen toegekend (228 in 2019) en 72 aanvragen afgewezen (112 in 2019). Over 6 aanvragen werd om uiteenlopende redenen anders besloten (geen toekenning of afwijzing). Zowel het totaalbedrag aan giften als het aantal gehonoreerde aanvragen waren lager dan in 2019. Voor de afnames zijn meerdere verklaringen. Ten eerste is, zoals beschreven in hoofdstuk 2 het open aanvraagloket zoals wij dat jarenlang kenden, gesloten. Om meer grip op de instroom te krijgen én om ruimte te creëren voor ontwikkeling van ons nieuwe beleid. Daardoor is het aantal aanvragen dat binnenkwam afgenomen en daarmee samenhangend het totale giftenbedrag. Daarnaast kwamen door covid-19 veel initiatieven eerst stil te liggen en werd er vervolgens door de

partijen die wij steunen volop gewerkt aan het aanpassen van de projecten aan de nieuwe situatie. In veel gevallen werd fondsenwerving voor nieuwe initiatieven tijdelijk stilgelegd omdat men de handen vol had. De effecten van daling in 2020 zijn met name terug te zien in de Nederlandse portefeuille waar het aantal aanvragen sterker is gedaald en minder middelen zijn besteed in vergelijking met 2019. In de buitenland portefeuille zagen we nauwelijks een daling en vond vooral een verschuiving plaats waarbij meer middelen werden besteed aan noodhulp naar aanleiding van covid-19. Daarnaast liepen er nog steeds enkele bovengemiddeld grote partnerschappen ten behoeve van het buitenland. Hierdoor is de verhouding tussen Nederland en buitenland voor het eerst doorgeschoven. Er zijn meer giften gedaan ten behoeve van het buitenland (55%) dan ten behoeve van Nederland (45%). Dit is naar verwachting eenmalig. Tot slot is het gemiddelde giftenbedrag in Nederland gestegen van €10.100 in 2019 naar €13.400 in 2020. Dit is in lijn met de ambitie die wij hiervoor in 2019 hebben uitgesproken. Voor de buitenlandse giften is het gemiddelde rond de €19.000 gebleven.

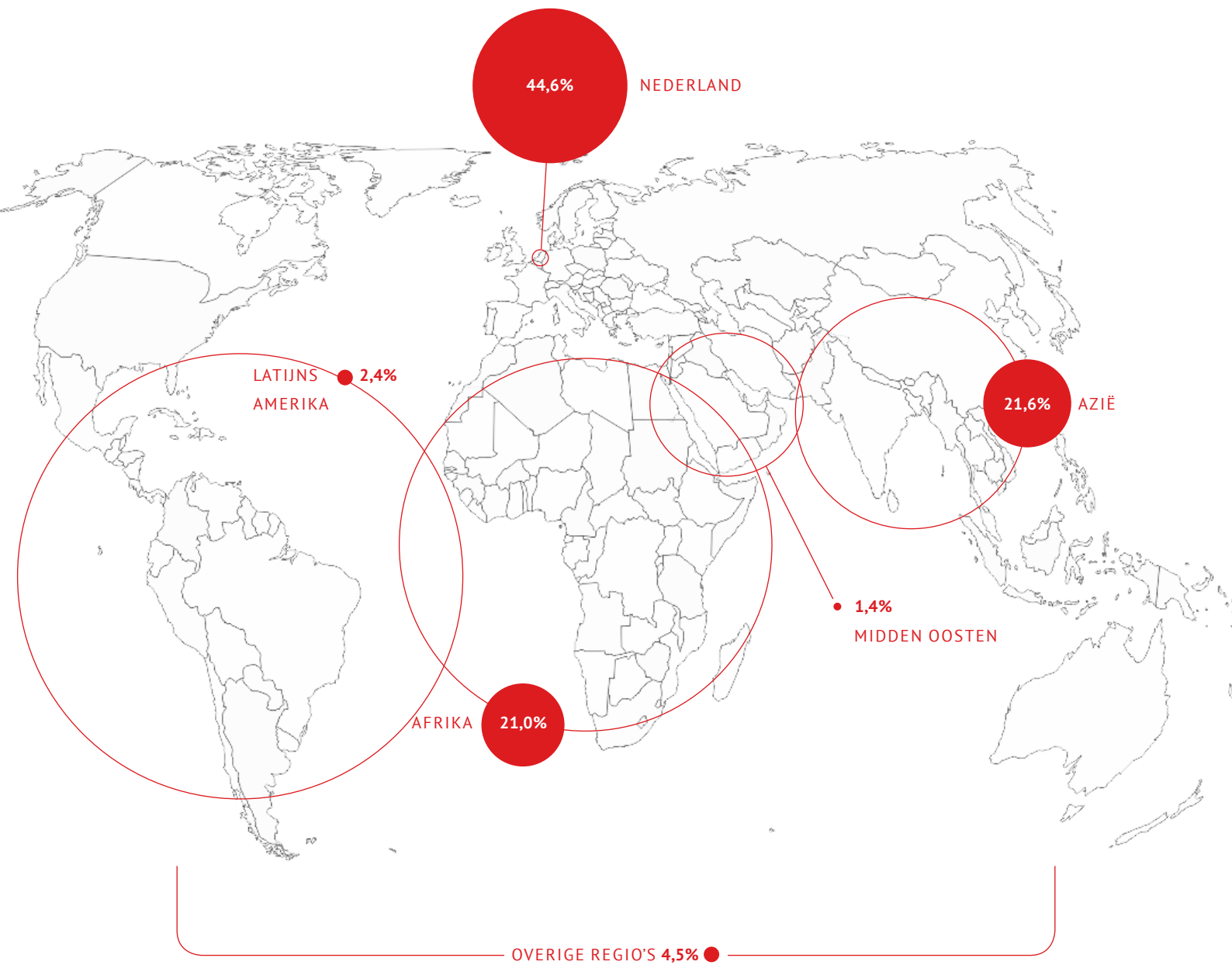
In onderstaande tabellen worden de giften naar beleidsterreinen en binnen-/buitenland uitgesplitst weergegeven. Hierbij wordt vooruitlopend op de toekomst alvast de indeling naar aanleiding van ons nieuwe giftenbeleid gehanteerd, waardoor met name tabel 1 minder goed vergelijkbaar is met voorgaande jaren.

	TOEGEKEND BEDRAG	% VAN TOTALE BESTEDING	AANTAL TOEKENNINGEN
Kinderen in alternatieve zorg en familieversterking	€ 336.243	13%	20
Kinderen in armoede	€ 1.022.885	40%	52
Kinderen met trauma	€ 170.500	6%	7
Jong gedetineerden en kinderen met ouders in detentie	€ 80.438	3%	2
Vluchtelingkinderen	€ 263.475	10%	8
Overige doelgroepen	€ 265.250	10%	22
Vakantiekampen	€ 117.032	5%	28
Noodhulp	€ 20.000	1%	2
Covid-19 noodhulp	€ 303.634	12%	20
Eindtotaal	€ 2.579.457	100%	161

Tabel 1: toekenningen per beleidsterrein

	AANTAL TOEKENNINGEN	TOEGEKEND BEDRAG	% VAN TOTALE BESTEDING
Binnenland	87	€ 1.150.595	45%
Buitenland	74	€ 1.428.862	55%

Tabel 2: toekenningen naar binnen-/buitenland

Figuur 1: verdeling giften per regio in 2020

4 Een indruk van ons werk in 2020

Het Weeshuis hanteert verschillende financieringsvormen die zorgvuldig worden afgewogen en ingezet al naar gelang de aard, strategie en beoogde impact van de initiatieven. Naast eenmalige giften, zijn er jaarlijks terugkerende organisaties/giften en met enkele partijen ook een meerjarig partnerschap. In deze partnerschappen heeft het Weeshuis sinds 2015 ervaring opgedaan met partners die actief zijn op thema's die voor het fonds van groot belang zijn. Deze inhoudelijke ervaring heeft, naast de wens voor meer focus en impact, bijgedragen aan de vorming van het nieuwe giftenbeleid (zie ook hoofdstuk 2). Om een indruk te krijgen van de diversiteit van de initiatieven die wij in 2020 steunden, lichten we er hieronder een aantal uit.

4.1 Social image - 26.000 gezichten

Het multimediproject '26.000 gezichten' is een vervolg op het gelijknamige project dat in 2004-2006 draaide. Toentertijd werden 99 uitgeprocedeerde asielzoekers gefilmd en deze korte filmpjes werden uitgezonden op de publieke omroep. Het doel was om deze mensen een gezicht te geven én om de problematiek van asielzoekers en vluchtelingen meer aandacht te geven in samenleving en politiek teneinde het draagvlak in de samenleving te vergroten en een humaner asielbeleid te bevorderen. Juist omdat kinderen vaak de dupe zijn in langdurige asielprocedures, wilden de initiatiefnemers jaren later kijken hoe het nu gaat met de kinderen die toen in beeld werden gebracht. Veelal gaat het om jongvolwas-

senen die inmiddels hun weg in de Nederlandse samenleving hebben gevonden en die als hoopgevend rolmodel kunnen fungeren voor de kinderen die nú in asielzoekerscentra wonen. De nieuwe films vormen de basis van een onderwijsproject op Nederlandse scholen. Daarnaast krijgen de huidige kinderen in azc's digitaal en offline de ruimte om zichzelf te uiten op verschillende manieren. Zoals vlogs, een digitaal platform en ontmoetingen met Nederlandse kinderen. Het Weeshuis heeft eerder al bijgedragen aan de onderzoeksfase van 26.000 gezichten en besloot in 2020 ook steun te verlenen voor de productiefase. De films kwamen uiteindelijk in de weken rond kerst en jaarwisseling op de publieke televisie.

Foto: Suzanne Raes

4.2 Leergeld Amsterdam

Stichting Leergeld Amsterdam steunt kinderen van 4 tot 18 jaar uit gezinnen met een smalle beurs met zaken die nodig zijn om mee te kunnen doen in vrije tijd en vooral op school. In Amsterdam leven bovengemiddeld veel kinderen in armoede en in het jaar van de coronacrisis 2020 is dat nog verder toegenomen. Met steun van Leergeld ontvingen in 2020 ruim 1800 kinderen laptops, fietsen en bijles. Juist in de coronacrisis was er meer behoefte aan laptops omdat alle kinderen te maken kregen met digitaal onderwijs op afstand. Daarnaast waren meer fietsen nodig omdat het openbaar vervoer minder beschikbaar én minder aantrekkelijk was. Ook waren er meer aanvragen voor bijles. Met de sluiting van de scholen hadden veel kinderen extra ondersteuning nodig om in het onderwijs op afstand bij te kunnen blijven. In 2020 bleken ruim 600 meer kinderen steun van Leergeld nodig te hebben dan bij aanvang van het jaar werd ingeschat. Het Weeshuis droeg specifiek bij voor de extra toestroom aan kinderen uit gezinnen die vanwege de coronacrisis in de problemen zijn geraakt.

Foto: Stichting Leergeld Amsterdam

4.3 Solidair Groningen en Drenthe – Ieder kind telt mee in het Westerkwartier

In het Groningse Westerkwartier groeien bovengemiddeld veel kinderen in armoede op. In het lokale Armoedepact werken organisaties samen om de gevolgen daarvan aan te pakken. Eén van de initiatieven is het project “ieder kind telt mee in het Westerkwartier”. Het richt zich op de problematiek van sociale uitsluiting en gebrek aan ontwikkelingskansen, op sociaal, emotioneel en cognitief gebied. Door het project worden de leerlingen van de bovenbouw van 25 basisscholen zich bewust van de gevolgen van armoede, hoe het voelt om arm te zijn en

hoe ieder kind in de klas mee kan doen. Leerkrachten worden getraind en raken in staat om armoede bespreekbaar te maken, te herkennen en passende ondersteuning te geven. Scholen worden ondersteund in het formuleren van hun armoedebeleid en de uitvoering daarvan. Voor het Weeshuis is dit project belangrijk omdat het hier gaat om beeldvorming en taboedoorbreking. Naast de vele projecten voor materiële steun die wij financieren, is dit een waardevolle aanvulling met een andere invalshoek ten aanzien van armoede.

Foto: Stichting Solidair Groningen en Drenthe

4.4 Beschermd Wieg

Stichting Beschermd Wieg zet zich sinds de opening in 2014 in om zorgmijdende zwangere, bevallende of pas-bevallen vrouwen in nood te bereiken. Beschermd Wieg is 24/7 bereikbaar en biedt laagdrempelige preventieve hulp en begeleiding, desgewenst anoniem, om zo een veilige geboorte te bevorderen, met als doel dat baby's niet op een onveilige plek worden achtergelaten of worden gedood. Vrouwen krijgen objectieve keuzesprekken, waarbij alle knelpunten en mogelijkheden worden besproken. Beschermd Wieg helpt oplossingsge-

richt en biedt steun ook na de bevalling middels een intensief nazorgtraject. In veel gevallen lukt het om vrouwen alsnog te motiveren het ouderschap aan te gaan: eenmaal in contact geven ze hun wens om anoniem te blijven nagenoeg altijd op. Wantrouwen en angst slaan om in vertrouwen en hoop. Maar ook als dat niet mogelijk is, wordt de baby op een andere veilige plek ondergebracht. In 2020 verleenden wij voor het eerst steun aan deze organisatie die zich inzet voor een doelgroep die voor het Weeshuis heel belangrijk is.

Foto: Stichting Beschermd Wieg

4.5 Kinderpostzegels - Kamer voor een kind

Met Kamer voor een Kind stellen Kinderpostzegels en haar partners pleeggezinnen in staat om pleegkinderen een thuis te bieden, door middel van het financieren van kleine verbouwingen in de woningen van de pleeggezinnen waarmee een extra slaapkamer gerealiseerd wordt. Wanneer pleegouders geen geschikte ruimte in huis hebben, zijn zij vaak al met een paar kleine aanpassingen geholpen. Na de plaatsing van een dakkapel, een dakraam of een scheidingswand op zolder is de opvang van een extra pleegkind mogelijk, of kan een crisisplek een permanente plek worden. Het hebben van een eigen kamer is tevens een voorwaarde van pleegzorgorganisaties om een extra pleegkind bij een gezin te

plaatsen. De financiering van Kamer voor een Kind wordt mogelijk gemaakt door meerdere fondsen die gezamenlijk zorgen dat “de pot gevuld is” en jaarlijks tussen de 50 en 60 gezinnen gesteund kunnen worden. Kinderpostzegels verricht op deskundige wijze de organisatie van het aanvraagproces en de besluitvorming over de bijdragen. Plaatsing binnen een gezinssituatie verdient in veel gevallen de voorkeur boven een grootschaligere en minder huiselijke setting. Omdat deze doelgroep zo belangrijk voor ons fonds is en met relatief eenvoudige ingrepen extra pleegzorgplekken gecreëerd kunnen worden, steunen wij Kamer voor een Kind al meerdere jaren.

Foto: Stichting Kinderpostzegels

4.6 Villa Pinedo

Bij Villa Pinedo vinden kinderen van wie de ouders scheiden een online plek waar zij steun kunnen krijgen en ervaringen kunnen uitwisselen. Door middel van een buddy-systeem worden jongvolwassen ervaringsdeskundige vrijwilligers in een app gekoppeld aan kinderen die een luisterend oor nodig hebben en een steuntje in de rug kunnen gebruiken in een lastige tijd in hun leven. De missie van de organisatie is kinderen te begeleiden in het omzetten van (negatieve)

ervaringen in positiviteit en kracht. Zowel de kinderen die gesteund worden, kunnen hierdoor groeien, als de jongeren die buddy zijn. Het Weeshuis steunt Villa Pinedo al langere tijd en heeft de organisatie steeds een stukje verder zien ontwikkelen. Dat betekent in dit geval niet alleen toenemende aantallen, maar ook het aanpassen van de organisatie daarop. De komende jaren blijft het Weeshuis de organisatie steunen omdat zij concrete resultaten haalt in het voorkomen van (ernstiger) trauma.

Foto: Remko de Waal

4.7 Friendship Bangladesh – primair onderwijs in de chars

Friendship is een Bengaalse organisatie die de allerarmste en vergeten mensen in de deltagebieden in het noorden en zuiden van Bangladesh op meerdere gebieden helpt met de implementatie van duurzame lokale oplossingen. De Nederlandse tak is in 2007 opgericht om Friendship Bangladesh te steunen bij het realiseren van haar doelen: levens redden, armoedebestrijding, klimaatadaptatie en zelfredzaamheid. Goed onderwijs is hiervoor essentieel. Friendship runt op dit moment 43 scholen voor basisonderwijs in zeer arme en afgelegen kustgebieden en eilanden (chars), waar 3631 kinderen onderwijs krijgen waarvan ze anders verstoken zouden zijn. De coronapandemie bemoeilijkt het lesgeven, maar de leerkrachten zorgen ervoor dat ze contact houden met de leerlingen, bezoeken ze thuis en zorgen ervoor dat de lessen zoveel mogelijk door kunnen gaan. Waar de middelen niet toereikend zijn, streeft Friendship ernaar dat tenminste één kind per familie naar school kan gaan. De

kinderen leren op school niet alleen het landelijk vastgestelde curriculum, maar bijvoorbeeld ook hoe belangrijk hygiëne thuis en op school is. Friendship vindt het daarnaast belangrijk dat kinderen een goed begrip hebben van enkele fundamentele menselijke waarden, de 'Code of Ethics'. Met de kinderen worden daarom thema's als eerlijkheid en rechtvaardigheid verkend, waarbij ze hun eigen ervaringen kunnen inbrengen. Eén van de succesfactoren is dat leerkrachten uit de lokale gemeenschappen worden gerekruteerd en door Friendship getraind om zo de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs te waarborgen. Voor het Weeshuis is Friendship een belangrijke partij omdat zij inzetten op duurzame steun aan de meest kwetsbaren, waarbij menselijke waardigheid voorop staat. Dat de aanpak binnen het onderwijsprogramma ook positief is beoordeeld door onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek van de Universiteit van Dhaka is waardevol en hoopgevend voor de toekomst.

Foto: Shannon Eckstein.

4.8 Adamfo – een toekomst van de straat

Adamfo Ghana zet zich in voor een betere toekomst voor straatkinderen en dakloze families in Ghana. Vanuit gelijkwaardig partnerschap werkt de stichting samen met 6 lokale organisaties in de drie grootste steden van Ghana: Accra, Kumasi en Tamale. Sinds 2013 werkt Adamfo Ghana samen met Street Children Project in Kumasi. Een partner die een breed scala aan activiteiten uitvoert van straatonderwijs tot counselling voor kinderen die in de prostitutie werken. De circa 20.000 straatkinderen in Kumasi lopen een groot risico op honger, uitbuiting, (seksueel) geweld, armoede en andere gevaren die ze dagelijks op de straat tegenkomen. Meest recent is daar het risico op infectie met het coronavirus bijgekomen. Het Weeshuis ondersteunde 'Een toekomst van de straat' waarmee 85 straatmeisjes werden geholpen om terug te keren naar hun familie. Zo zijn ze veilig voor straatgerelateerd misbruik, geweld, armoede en ziekte. De meisjes volgen een beroepsopleiding in een vak naar keuze, zoals dat

van kapper, kledingmaker, kente-wever, cateraar of verzorgster. Ze worden begeleid door medewerkers van SCP om hun reïntegratie en opleiding succesvol te doorlopen. Ook zijn met de families afspraken gemaakt over de zorg voor hun dochters. Na afronding van de twee- tot driejarige training doen de meisjes een nationaal beroepsexamen. Met het behaalde certificaat zijn ze in staat om een duurzaam, zelfstandig inkomen te verdienen en voor zichzelf te zorgen. Op de foto zien we Amina van 16 jaar oud. Zij zegt "Ik heb de afgelopen maanden meer geleerd dan ooit tevoren. Ik kan een eenvoudige jurk maken, en kan nu eindelijk goed Engels lezen en schrijven. Mijn buren en vrienden brengen hun kleren al naar me toe als ze verstoeld moeten worden. De komende periode gaan we oefenen met het schrijven van een bedrijfsplan. Ik wil mode-ontwerper worden voor dameskleding. En dan wil ik meisjes uit mijn dorp opleiden, zodat ze niet de straat op hoeven zoals ik deed."

foto: Street Children Project Ghana.

4.9 Stahili Foundation Kenia - de-institutionalisering

In Kenia werkt Stichting Stahili aan de verandering van de wijze waarop kinderen worden opgevangen en verzorgd, vooral door de afhankelijkheid van weeshuizen te verminderen. Stahili zet zowel in op de-institutionalisering (minder kinderen in weeshuizen) als op het ontwikkelen van sterke en effectieve gezinsgerichte alternatieve zorg waardoor gezinnen en gemeenschappen worden versterkt en scheiding van gezinnen wordt voorkomen. Stahili - wat 'verdienen' betekent in het Swahili - deelt de overtuiging dat elk kind het recht heeft om op te groeien in een gezin of gezinssituatie. Stahili werkt in Murang'a County, waar ongeveer 600 kinderen in tehuizen wonen. De meerderheid van deze kinderen heeft echter nog familieleden die voor hen kunnen zorgen, mits zij daarbij worden ondersteund. Covid 19 bracht een aantal uitdagingen met zich mee, waaronder het snelle vertrek van bijna 200 kinderen uit weeshuizen in Murang'a zonder voorbereiding, evenals een verhoogd risico op scheiding van gezinnen. Met steun van het Weeshuis der

Doopsgezinden kon Stahili snel reageren en de overheid en andere partners ondersteunen om deze kinderen bij te staan. In deze lastige periode bood Stahili cruciale steun aan vijf weeshuizen in de regio. Door middel van casemanagement ondersteuning, social work en counseling, initiatieven voor gezinsversterking en training van personeel, werd de overgang van institutionele naar gezinsgerichte zorg begeleid. Ook tijdens de Covid periode werkte Stahili samen met overheidspartners om het programma voor nood-pleegzorg te versterken. Daarbij worden mogelijkheden voor kortdurende zorg georganiseerd om te voorkomen dat kinderen in de institutionele zorg terechtkomen. Door dit programma kon institutionalisering van 22 kinderen worden voorkomen en werd ingezet op hun veilige re-integratie in de eigen gemeenschap. Voor het Weeshuis der Doopsgezinden is systeemverandering van institutionele zorg naar familie-omgeving een speerpunt. Het werk van de Stahili Foundation past daar dan ook goed binnen.

Foto: Maureen Maina en Ireen Makena van Stahili Foundation

4.10 Institute of Statelessness and Inclusion – CESF Covid-19 Noodfonds Staatloosheid

Toen de COVID-19-pandemie begin 2020 de wereld schokte, spanden staten zich in om hun eigen burgers te beschermen door gezondheidszorg, economische steun en noodhulp te bieden. We zijn allemaal getroffen door de pandemie, door de sterk wisselende maatregelen die staten hierop instelden en de sociaaleconomische gevolgen daarvan. Echter, voor de naar schatting 15 miljoen staatlozen wereldwijd (degenen die helemaal geen nationaliteit hebben) en tientallen miljoenen wier nationaliteit in gevaar is, was de impact onevenredig groot. De diepgevoerde structurele problemen waarmee ze in 'normale' tijden worden geconfronteerd hebben het lijden en de uitsluiting tijdens de pandemie verergerd. Door COVID-19 veroorzaakte grenssluitingen en bewegingsbeperkingen discrimineerden staatlozen, die ook grotendeels de voordelen van gezondheids-, economische steun en noodmaatregelen werden ontzegd. Staatlozen werden steeds vaker tot zondebok gemaakt, belasterd en waren het doelwit van haat zaaiende uitlatingen, willekeurige detentie en zelfs uitzetting uit hun eigen land. Voor staatloze kinderen is de impact van de pandemie bijzonder ingrijpend – zo blijven zij vaak achter daar waar de staat speciale maatregelen treft om onderwijs tijdens

lockdowns te verzorgen. Verstoringen van geboorteregistratie en andere procedures hebben ook gevolgen voor de toegang tot nationaliteit voor kinderen die in deze periode geboren zijn. Het CESF, een covid-19 Noodfonds Staatloosheid, werd opgericht in juni 2020 op initiatief van het Institute on Statelessness and Inclusion: een gericht en tijdgebonden initiatief om een consortium van NGO's en burgerrechtenactivisten op te bouwen en te steunen in de frontlinie van de COVID-19-crisis. Geïnspireerd door de stelregel 'niets over ons, zonder ons', wordt het CESF gevormd en aangedreven door lokale ngo's en actief betrokken leden van de staatloze gemeenschappen zelf, die maatregelen op maat ontwerpen en implementeren om aan de behoeften van hun gemeenschappen te voldoen. Het CESF ondersteunt projecten in 13 landen en verbindt consortiumpartners voor uitwisseling van kennis en gezamenlijke wereldwijde belangenbehartiging. Het Weeshuis der Doopsgezinden heeft een bijdrage aan het noodfonds verstrekt omdat de omstandigheden van staatloze kinderen tijdens de pandemie bijzonder schrijnend zijn en het Institute on Statelessness and Inclusion één van de weinige partijen is die hier wereldwijd aandacht voor vraagt.

Foto: Robert Ivezić

5 Korte vooruitblik naar 2021

Nu we in 2020 de basis hebben gelegd voor ons giftenbeleid voor de komende jaren, is het in 2021 een mooie uitdaging om dit beleid ook volledig te gaan implementeren en onze portefeuille van organisaties en partijen die actief zijn voor onze doelgroepen verder te ontwikkelen. Ons giftenbudget voor het jaar 2021 is verhoogd naar 3 miljoen euro waarbij we streven naar een gebalanceerde invulling tussen de verschillende doelgroepen. We zien 2021 ook als een transitiejaar waarin we stapsgewijs het nieuwe beleid in de praktijk brengen waarbij we oog houden voor de partners die we langdurig hebben gesteund, zorgvuldig afbouwen waar passend en nieuwe partijen benaderen. Ook zal 2021 in het teken blijven staan van de veranderde wereld naar aanleiding van covid-19. Wij voorzien nog jarenlange gevolgen van de pandemie voor de kinderen in kwetsbare posities en willen dan ook flexibel omgaan met de partners die zich voor hen inzetten. We hopen met het aangescherpte beleid een waardevolle invulling te kunnen geven aan onze rol als fonds en onze inzet voor die kinderen voor wie het Weeshuis der Doopsgezinden ooit is opgericht en die heden ten dage een ander gezicht en ander verhaal hebben, maar die hetzelfde recht hebben op veiligheid, kansen en een volwaardig leven.